

6 mand og en halt slædehund ... ugebrev 1, 3. juni 2007

Dette årets første ugebrev er forfattet af de seks af Zackenbergs nu i alt syv beboere. Den syvende beboer, Knag, er en slædehund, som aldrig har fået lært at skrive og derfor lovligt undskyldt. Knag var så uheldig at komme under en Sirius-slæde på vej til Zackenberg, og han er derfor p.t. på rekreation, indtil han om en uge forhåbentlig kan gå til Daneborg ved egen kraft.

Morten Rasch:

Den tolvte sæson ved Forskningsstation Zackenberg er netop startet. I denne sæson ser vi frem til at fejre stationens overdragelse til Grønlands Hjemmestyre – en begivenhed, som forventes at blive festligholdt med deltagelse af to landsstyremedlemmer og to ministre på stationen i begyndelsen af august. Derudover skal vi færdiggøre den udvidelse af stationen, som blev igangsat i 2006 med støtte fra Aage V. Jensens Fonde. I 2006 blev vi stort set færdige med byggeri af et nyt beboelseshus og et nyt elværk. I år skal vi så udvide stationens køkken- og spisefaciliteter, så også de er top moderne. Lige nu og her er det imidlertid langt mere jordnære opgaver, som er på programmet. Der skal skaffes vand, el og varme til stationen, og de mange forsøgsfelter skal startes op. Det meste er gået planmæssigt og eneste større problem har været tilslutningen af kloakering til det nye beboelseshus, som endnu ikke er lykkedes. Der har været stor travlhed, men i dag var der så tid til en spadseretur via havisen til Zackenberg Fangststation og videre til Nansenblokken. I klar solskin og snedækket landskab findes der ikke bedre måde at tilbringe en søndag på.

Niels Martin Schmidt:

BioBasis teamet, bestående af Lars H. Hansen og jeg, har travlt med at få tilset monitoringsprogrammets mange plante- og insektfelter. Sammenlignet med sidste års store snemængder, er her i år kun en ringe mængde sne. Dette kombineret med den hurtige afsmeltning efter ugens varme Føn har betydet, at godt halvdelen af felterne er helt snefrie, og at de første blomster af purpur-stenbræk lyser med sin lilla farve op på den ellers så umiddelbart brune tundra. Alle de almindelige arter af vadefugle og kjoever er ankommet, mens gæssene trækker nordpå over vores hoveder, og der er en veritabel larm af fuglestemmer overalt i dalbunden. Til gengæld er her stadig relativt få moskusokser, som næsten alle går og græsser højt oppe på de omkringliggende fjeldsider, hvor sneen for længst er væk, og planternes vækst derfor allerede er godt i gang. En opstart på Zackenberg byder således altid på de samme elementer, men altid i en ny og spændende kombination, så der ikke er to år, der ligner hinanden.

Lars Holst Hansen:

Som helt ny på Zackenberg kan man kun beundre de garvede folks indsats her i ugen op til den officielle åbning. Der er blevet knoklet for at få alle systemer og programmer i gang. Ja, der var knap nogle, der orkede at gå i bad, da vi endelig fik vand i hanerne. På BioBasis fronten kan det meldes, at de første Saxifraga og Salix-knopper er observeret, selv om der stadig er en del sne i mange af prøvelfelterne. Efter en første BioBasis-runde i hvad der svarer til – 18 °C, når vindafkølingen medregnes, var det i dag på anden tur en sand fornøjelse at stikke fingrene ned i fangstglassene med sprit til leddyrene. Og man kan nu snildt stå på ski uden vanter. I går aftes var det dog stadig koldt, da vi spændte ventede på, at

Zackenbergelven skulle løbe forbi for første gang i år. Ventetiden blev dog ikke forspildt, for vi nød sæsonens første grillmåltid, og nogle kastede lidt med sne.

Charlotte Sigsgaard og Mikkel Tamstorf:

De første 14 dage er det geografiske monitoringsprogram GeoBasis bemandede med to personer (Mikkel Tamstorf og Charlotte Sigsgaard), da opstarten af programmet altid er lidt hektisk. Der skal laves snedybdemålinger inden sneen begynder at tømme, der skal opsættes sæsonmåleudstyr og alle overvintrende installationer skal tjekkes igennem – for det er ikke alt der klarer vinterens storme, lave temperaturer, glubske ræve og trampende moskusokser lige godt. Og, jo før det hele kommer i gang, jo længere bliver tidsserierne med data, der kan være med til beskrive, hvad der foregår på grænsen mellem vinter og sommer i et højarktisk økosystem. Så, det er på med skiene og op og ned af de nærliggende fjeldsider og toppe - enten med tappeudstyr, batterier og computer eller med datalogger, GPS og lange snespyd. At stå i 1400 meters højde omkring midnat og skue udover et storslået landskab af is og sne, mens man tapper en klimastation, der har virket som den skulle, giver et kick af dimensioner. Især når det er vindstille og solen trods det sene tidspunkt bager en i ryggen. Det skal man bare tænke på, når man senere sidder i kulde og tæt tåge og bakser med kabler og slanger eller står kold og våd og laver vandføringsmålinger i elven. Zackenbergelven begyndte at løbe den 2. juni uden det store drama, den kom bare stille og roligt masende ned gennem elvlejet nøje overvåget af alle på stationen, som stod klar med kameraer, ledningsevne måler og flasker til indsamling af vandprøver. Udover et fantastisk dejligt nyt beboelseshus, som har givet mulighed for tiltrængt udvidelse af arbejdspladserne i de andre huse, har vi også fået en midlertidig stationhund "Knag". En halt slædehund, som måtte lide den tort at blive sat af holdet, mens de andre hunde er ude på sidste etape af SIRIUS-slædeholdets lange vintertur.

Henrik Philipsen:

I en kort pause imellem en lang række forskellige arbejdsopgaver kan der lige blive tid til en kort status. Det er min tiende sæson ved Zackenberg, så der er efterhånden ikke mange nyheder at skrive hjem om. Selve jubilæet blev fejret med god mad, mangfoldige gaver (heriblandt en tang til tæger – der som bekendt ikke forekommer i større antal i Grønland), et godt glas portvin og et lille stykke chokolade. Vi har arbejdet meget, men nu kører stationen stort set. Når vi kommer, skal vi skodde vinduer fra, etablere strøm, smelte vand, etablere radio- og telekommunikation, gøre rent, lave mad, etablere elvforbindelse, køre div. forskningsudstyr ud i felten osv. osv. Der går som regel en uge med de første opgaver, og når så der begynder at komme vand i elvlejet, så kan vi komme videre med oppumpning af vand, tøjvask, hovedrengøring osv. I dag er det søndag, og på tirsdag får vi fly med nye folk. På det tidspunkt skal tingene gerne være på plads, og det vil de nok også være. Søndagen har jeg brugt til at tømme stationens topfyldte dasser. I høj klar solskin og et snedækket landskab findes der ikke bedre søndagsbeskæftigelse!